

Dosarul nr. 2ra-1652/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central (R. Pulbere)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros)

ÎNCHEIERE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cronotrans” Societate Comercială,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lesnic Maria și Lesnic Evsevii împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cronotrans” cu privire la executarea obligațiilor contractuale, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cronotrans” Societate Comercială, a fost casată în parte hotărârea din 03 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul central și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 17 septembrie 2015 Lesnic Maria și Lesnic Evsevii au depus cerere de chemarea în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cronotrans” cu privire la executarea obligațiilor contractuale, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că la 12 mai 2011 au încheiat cu compania de construcție SRL „Cronotrans” contractele de investiții în construcția mansardei casei de locuit din mun. Chișinău, bd. Dacia 44/2, pentru apartamentul nr.90 MA cu suprafața de 48.2 m.p., bl.3, et.6 și pentru apartamentul nr. 85 MA cu suprafața de 48.5 m.p., bl.3, et.6.

Reclamanții au indicat că au achitat prețul apartamentelor, acționând cu bună credință, însă pârâtul care, deși termenul de dare în exploatare a blocului era cu mult depășit, nu dorea executarea benevolă a obligațiilor asumate.

Conform pct.2.2. al contractului nominalizat executorul s-a obligat să dea apartamentele în exploatare în luna noiembrie 2011, iar conform pct.2.3. - să efectueze lucrările prevăzute la pct.2.2. și 2.7. până în noiembrie 2011. Până la data depunerii acțiunii pârâtul nu și-a onorat obligațiunile asumate și a efectuat doar lucrări de fațadă, lucrări de acoperiș, nu au fost efectuate lucrări de amenajare a teritoriului aferent, lucrări de finisare a scărilor din interiorul clădirii, iar lucrările de instalare în interiorul clădirii a conductelor de apă și gaz, a coloanei de incendiu și de ventilație au fost efectuate de către locatari.

Reclamanții au mai indicat că lucrările de finisare efectuate în interiorul apartamentelor, prevăzute în pct.2.7. din contract, au fost efectuate din contul lor, pentru care a fost achitată suma de 117 000 de lei. Cu toate că conform pct. 2.14 pârâtul avea dreptul să modifice termenul de dare în exploatare a apartamentului prin înștiințarea locatarilor, careva scrisoare din partea pârâtului în acest sens nu a parvenit.

Deoarece până în prezent nu a fost efectuată primirea-predarea oficială a apartamentelor, precum nu au fost efectuate toate lucrările, casa nefiind recepționată și nefiind dată în exploatare, nefiind înregistrată la OCT Chișinău, reclamanții au invocat că nu au posibilitatea de a înregistra dreptul de proprietate, astfel încât să poată dispune de apartamente după bunul plac.

Conform pct.4.9. al contractului, în cazul în care executorul nu va da în exploatare apartamentul în termenul stabilit la pct. 2.2. al prezentului articol, executorul va achita clientului pentru fiecare zi de întârziere o penalitate în mărime de 0,1% din prețul achitat al apartamentului. Reieșind din această prevedere, având în vedere neexecutarea obligațiilor pe care și le-a asumat compania pentru transmiterea apartamentului, reclamanții au considerat că sunt în drept să urmărească din contul pârâtului penalitatea pentru întârziere.

Au specificat că anterior adresării cu prezenta acțiune, s-au adresat Inspecției de Stat în Construcții, care, prin răspunsul din 29.05.2014, le-a comunicat că prin încheierea din 23.12.2010 a Curții de Apel Chișinău au fost suspendate lucrările de construcție în baza autorizației de construire nr.633 din 07.09.2009, cu excepția lucrărilor de construcție necesare pentru conservarea obiectului aflat în construcție. Astfel, din considerentul că la 23.12.2010 lucrările de construcție pentru "ALTRANSCON-GRUP" SRL, compania angajată de SRL "Cronotrans", au fost suspendate, iar ultima, cunoscând cu certitudine faptul dat, a continuat activitatea și la 12 mai 2011 a încheiat contractele menționate, au considerat că SRL "Cronotrans" a acționat față de clienți cu rea-credință, dol, viclenie și fără diligență.

Invocând prevederile art.16 alin.(l) Legii privind protecția consumatorilor, ținând cont că pârâtul nu a informat investitorii despre careva evenimente de forță majoră, care ar împiedica executarea obligațiilor contractuale, reclamanții au considerat că neexecutarea obligațiilor contractuale este o neglijență a acestuia.

Reclamanții au expediat în adresa pârâtului somația prin care au solicitat să efectueze operațiunile de dare în exploatare, însă până la data depunerii acțiunii careva răspuns de la pârât nu a parvenit.

Potrivit calculului penalității conform contractului, suma acestora este de 10 000 de euro pentru un an.

Concretizându-și pretențiile, Lesnic Maria și Lesnic Evsevii au solicitat obligarea SRL „Cronotrans” SA de a finisa toate lucrările care urmau să le execute conform contractului de investiții din 12 mai 2011 pentru apartamentul nr. 90 MA, suprafața de 48,2 m.p., bl.3, et.6 și apartamentul nr. 86 MA, suprafața de 48,5 m.p., bl.3, et.6, obligarea de a perfecta actele necesare și lucrările necesare pentru darea în exploatare a casei de locuit cu multe etaje, obligarea de a conecta casa la energia electrică și la gaz, de a încasa în legătură cu neonorarea obligațiilor de executare contractuale a penalității de întârziere în mărime de 40 000 de euro pentru fiecare

apartament, repararea prejudiciului moral în mărime de 300 000 de lei și a costului materialelor utilizate pentru a finisa lucrările în apartamentele - obiect al litigiului, în sumă de 117 000 de lei.

Prin hotărârea din 03 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, acțiunea a fost admisă parțial, s-a dispus obligarea SRL „Cronotrans” SA să execute contractele de investiții nr.12/05/11 din 12.05.2011 în partea dării în exploatare a apartamentelor nr. 85 MA și nr. 90 MA, situate în mun. Chișinău, bd. Dacia 44/2 și încasarea de la SRL „Cronotrans” în beneficiul lui Lesnic Evsevii și Lesnic Maria a prejudiciului în legătură cu neexecutarea obligațiilor contractuale în mărime de a câte 26 600 de euro pentru fiecare în valută națională la data executării obligației. În rest acțiunea a fost respinsă. S-a încasat de la SRL „Cronotrans” SA în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 33 148,92 de lei.

La 28 aprilie 2017 SRL „Cronotrans” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de SRL „Cronotrans” SC, a fost casată hotărârea din 03 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, în partea încasării penalității, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care s-a încasat din contul SRL „Cronotrans” în beneficiul Mariei Lesnic și Evsevii Lesnic suma de 4950 de euro pentru fiecare. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că conform actului de primire-predare, apartamentul nr.90A a fost predat în folosință și posesie reclamantului la data de 20.08.2013 și la momentul semnării s-a constatat că lucrările au fost executate în conformitate cu solicitările beneficiarului și prevederile contractului, cu rezerva finalizării podului în baie. Totodată, instanța a reținut că proprietarul, primind cheia și de la apartamentul nr. 85A, la data de 28.08.2013 a semnat două recipise, conform cărora nu ar avea pretenții la lucrările din apartamentele nr. 85A și nr. 90A.

Instanța de apel a notat că prin recipisa – lămurire întocmită de Lesnic Evsevii la data de 18.03.2014, ultimul a confirmat efectuarea lucrărilor de finisare în apartamente și faptul restituirii parțiale de către SRL „Cronotrans” SA a sumei de 74162 de lei cu titlu de prejudiciu material suportat sub forma cheltuielilor pentru materialele de construcții, din care suma de 1200 de euro - cu titlu de prejudiciu moral cauzat de această neexecutare, iar în partea sumei de 1420 de euro neacoperite din suma restantă, intimatul Lesnic Evsevii a declarat că nu ar avea pretenții și nu va avea în viitor. Or, acceptând plata și indicând despre lipsa pretențiilor la acel moment și în viitor, intimatul a acceptat executarea și stingerea obligațiilor respective ale apelantului în modalitatea de returnare a sumei de 74162 de lei. Prin urmare, instanța de apel a conchis că pretențiile privind încasarea costului materialelor utilizate pentru a definitiva lucrările în apartamentele obiect al litigiului în sumă de 117 000 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 300 000 de lei și-au pierdut suportul de fapt și de drept, acestea în mod just fiind respinse de către instanța de fond.

Cu referire la pretenția privind obligarea SRL „Cronotrans” de a finisa toate lucrările care urmau să le execute conform contractului de investiții din 12 mai 2011 pentru apartamentul nr. 90 MA și apartamentul nr. 86 MA, obligarea de a perfecta actele necesare și lucrările necesare pentru darea în exploatare a casei de locuit cu multe etaje, obligarea de a conecta casa la energia electrică și la gaz, instanța de apel a stabilit că contrar obligațiilor contractuale, până la moment apartamentele în litigiu nu au fost date în exploatare, fapt care îngreșește drepturile intimaților de a dispune liber de proprietatea lor.

Având în vedere că contractele încheiate legal obligă părțile la executarea prestațiilor asumate, instanța de apel a considerat necesar a obliga apelantul la darea în exploatare a construcției mansardă a casei de locuit din mun. Chișinău, bd. Dacia 44/2, fapt care incubă perfectarea actelor necesare și finisarea tuturor lucrărilor necesare pentru darea în exploatare a casei de locuit cu multe etaje, inclusiv cu conectarea casei la energia electrică și la gaz. Instanța de apel a considerat justă concluzia instanței de fond privind admiterea acțiunii în această parte.

Cu referire la pretenția privind încasarea penalității pentru neexecutarea obligațiilor contractuale, instanța de apel a indicat că în cauză s-a stabilit cu certitudine neexecutarea în termen a obligației de dare în exploatare din motive care nu pot fi imputate intimaților, iar careva circumstanțe care ar demonstra neexecutarea din motive de forță majoră, în speță, nu s-au stabilit. Or, apelantul nu poate justifica neexecutarea prin motive de forță majoră, atît timp cît la momentul încheierii contractelor, cunoștea despre suspendarea valabilității autorizației de construire prin încheierea instanței de judecată.

Instanța de apel a concluzionat că intimații, atît în calitate de consumatori, cît și în temeiul forței obligatorii a contractelor și principiul răspunderii pentru neexecutarea obligațiilor contractuale asumate, au dreptul de a fi despăgubiți de către apelant, pentru neexecutarea obligației de dare în exploatare a mansardei.

La caz, instanța de apel a reținut că instanța de fond a admis parțial pretenția privind încasarea penalității de întârziere, calculată în mărime de 0,1% din prețul contractului în sumă de 27500 de euro, pentru perioada cuprinsă între data la care hotărîrea din 24.07.2012 a Curții de Apel Chișinău a devenit irevocabilă-30.01.2013 și data adresării în instanța de judecată cu prezenta acțiune-18.09.2015. Instanța de apel a considerat eronată concluzia instanței de fond potrivit căreia, instanța nu poate aplica prescripția din oficiu fără a fi invocată de persoana în interesul căreia a curs termenul, deoarece norma art.268 Cod civil poartă un caracter imperativ și este o normă specială în raport cu norma care prevede termenul general de prescripție, iar în temeiul acestui fapt instanța urma să dispună încasarea penalității pe un termen nu mai mare de 6 luni.

La 28 mai 2018 SRL „Cronotrans” SC a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia și a hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată sau tardivă.

În motivarea recursului a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, instanța de apel dând o apreciere incorectă probelor.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea

nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cronotrans” Societate Comercială, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cronotrans” Societate Comercială, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre

probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cronotrans” Societate Comercială.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cronotrans” Societate Comercială se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru